

Komisja do spraw reprivatyzacji
nieruchomości warszawskich

Warszawa, 13 listopada 2024 r.

Sygn. akt KR VI R 8/18/KA/3

DECYZJA nr KR VI R 8/18/KA/3

Komisja do spraw reprivatyzacji nieruchomości warszawskich, w składzie:

Przewodniczący Komisji:

Arkadiusz Myrcha,

Członkowie Komisji:

Robert Kropiwnicki, Mirosław Józef Pampuch, Sławomir Potapowicz, Anna Tarczyńska,
Adrian Wasielewski,

na posiedzeniu niejawnym w dniu 13 listopada 2024 r.,

po rozpoznaniu sprawy w przedmiocie ukarania K A administracyjną karą
pieniężną, odnośnie nieruchomości przy ul. Jagiellońskiej 27, wobec której Komisja do spraw
reprivatyzacji nieruchomości (dalej: Komisja), prowadziła postępowanie rozpoznawcze pod
sygn. akt KR VI R 8/18,

z udziałem strony K A

na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. o szczególnych zasadach
usuwania skutków prawnych decyzji reprivatyzacyjnych dotyczących nieruchomości
warszawskich, wydanych z naruszeniem prawa (Dz. U. z 2021 r. poz. 795; dalej: ustawa z dnia
9 marca 2017 r.) oraz art. 105 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania
administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572; dalej: k.p.a.) w zw. z art. 38 ust. 1 ustawy z dnia
9 marca 2017 r.,

orzeka:

umorzyć w całości postępowanie rozpoznawcze przed Komisją prowadzone pod sygn. akt KR
VI R 8/18/KA/3, w przedmiocie ukarania K A administracyjną karą pieniężną,
odnośnie nieruchomości przy ul. Jagiellońskiej 27, wobec której Komisja prowadziła
postępowanie rozpoznawcze pod sygnaturą akt KR VI R 8/18.

UZASADNIENIE

Decyzją Prezydenta m.st. Warszawy z dnia 24 maja 2007 r., nr 188/GK/DW/2007, ustanowiono m.in. na rzecz K A prawo współużytkowania wieczystego działki ew. nr 63 z obrębu 4-15-04, a położonej w Warszawie przy ul. Jagiellońskiej 27.

Postanowieniem z dnia 25 kwietnia 2018 r. Komisja wszczęła pod sygn. akt KR VI R 8/18 postępowanie rozpoznawcze w przedmiocie decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z dnia 24 maja 2007 r., nr 188/GK/DW/2007. Postanowienie to zostało ogłoszone w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego Ministra Sprawiedliwości w zakładce Komisja Weryfikacyjna w dniu 9 maja 2018 r.

Decyzją z dnia 9 lipca 2018 r., sygn. akt KR VI R 8/18, Komisja stwierdziła wydanie ww. decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z dnia 24 maja 2007 r. z naruszeniem prawa. W jej uzasadnieniu wskazano m.in., że w niniejszej sprawie wystąpiła przesłanka z art. 30 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. Stwierdzono bowiem, że wydanie aktu reprivatyzacyjnego doprowadziło do skutków rażąco sprzecznych z interesem społecznym, w szczególności do zastosowania uporczywie lub w sposób istotnie utrudniający korzystanie z lokalu w nieruchomości warszawskiej przemocy innego rodzaju w stosunku do osób zajmujących lokale w kamienicy przy ul. Jagiellońskiej 27.

Również w dniu 9 lipca 2018 r. Komisja wydała postanowienie w sprawie o sygn. akt KR VI R 8/18/KA, na podstawie którego wszczęła postępowanie w przedmiocie ukarania m.in. K A administracyjną karą pieniężną, odnośnie nieruchomości przy ul. Jagiellońskiej 27, wobec której Komisja prowadziła postępowanie rozpoznawcze pod sygn. akt KR VI R 8/18.

Ww. decyzja i postanowienie z dnia 9 lipca 2018 r. zostały ogłoszone w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego Ministra Sprawiedliwości w zakładce Komisja Weryfikacyjna w dniu 11 lipca 2018 r.

Postanowieniem z dnia 7 maja 2019 r. Komisja wyłączyła do odrębnego postępowania administracyjnego m.in. sprawę ukarania K A administracyjną karą pieniężną. Sprawie tej nadano sygn. akt KR VI R 8/18/KA/3. Postanowienie to zostało ogłoszone w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego Ministra Sprawiedliwości w zakładce Komisja Weryfikacyjna w dniu 9 maja 2019 r.

Wyrokiem z dnia 6 sierpnia 2019 r., sygn. akt I SA/Wa 1724/18, Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie uchylił ww. decyzję Komisji z dnia 9 lipca 2018 r. i umorzył postępowanie administracyjne. W jego uzasadnieniu wywodzono, że nie sposób wywieść, iż

decyzja reprivatyzacyjna doprowadziła do skutków rażąco sprzecznych z interesem społecznym lub celem, dla którego ustanowiono użytkowanie wieczyste. W szczególności Komisja nie przedstawiła w sposób przekonujący, że doszło do zastosowania uporczywie lub w sposób istotnie utrudniający korzystanie z lokalu przemocy innego rodzaju w stosunku do osób zajmujących lokale w kamienicy przy ul. Jagiellońskiej 27. Ten zarzut, zarówno w świetle art. 30 ust. 1 pkt. 6 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. jak i w świetle art. 140 k.c., nie znajduje podstaw.

Naczelny Sąd Administracyjny wyrokiem z dnia 10 maja 2024 r., sygn. akt I OSK 1602/20, m.in. oddalił skargę kasacyjną Komisji od ww. wyroku WSA w Warszawie. W jego uzasadnieniu wskazano, że zasadniczo decyzja legalna w ramach swoich skutków nie może prowadzić do stanu niezgodnego z prawem. W przypadku decyzji z dnia 24 maja 2007 r. nic nie wskazuje na to, aby została ona wydana w warunkach naruszenia prawa. Jest ona bowiem prawomocna i ostateczna. Jej beneficjentami są zaś osoby będące następcami prawnymi dawnych właścicieli nieruchomości, którzy sami złożyli wniosek dekretowy. Można przy tym wyobrazić sobie sytuację, gdy - wydana z naruszeniem prawa - decyzja reprivatyzacyjna będzie prowadzić do skutków opisanych w art. 30 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. Taki przypadek nie ma jednak miejsca w niniejszej sprawie. Dlatego też kontrolowany wyrok WSA w Warszawie nie wykazuje wad przemawiających za koniecznością jego uchylecia.

Zawiadomieniem z dnia 25 lipca 2024 r. poinformowano stronę o zakończeniu postępowania rozpoznawczego w sprawie o sygn. akt KR VI R 8/18/KA/3 oraz o możliwości wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Zawiadomienie to zostało ogłoszone w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego Ministra Sprawiedliwości w zakładce Komisja Weryfikacyjna w dniu 29 lipca 2024 r.

Strona nie skorzystała z przysługującego jej prawa, wynikającego z art. 10 k.p.a.

Komisja zważyła, co następuje:

Stosownie do treści art. 29 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. w wyniku postępowania rozpoznawczego Komisja wydaje decyzję, w której m.in. umarza postępowanie rozpoznawcze.

Zgodnie z art. 105 § 1 k.p.a. gdy postępowanie z jakiegokolwiek przyczyny stało się bezprzedmiotowe w całości albo w części, organ administracji publicznej wydaje decyzję o umorzeniu postępowania odpowiednio w całości albo w części.

Na podstawie art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. w sprawach nieuregulowanych niniejszą ustawą stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego, z wyłączeniem art. 8 § 2, art. 13, art. 25, art. 31, art. 96a-96n, art. 114-122h, art. 127-144 i art. 156 § 2 tej ustawy.

Bezprzedmiotowość, o której mowa w art. 105 § 1 k.p.a. oznacza brak podstaw prawnych do merytorycznego rozpoznania danej sprawy. Wiąże się to z brakiem któregoś z elementów stosunku materialnoprawnego, co skutkuje tym, że nie można załatwić sprawy przez jej rozstrzygnięcie co do istoty. Zachodzi ona zatem w sytuacjach, gdy w świetle prawa materialnego i ustalonego stanu faktycznego nie mamy do czynienia ze sprawą administracyjną mogącą być przedmiotem postępowania. Bezprzedmiotowość może mieć charakter podmiotowy, jak i przedmiotowy. Zawsze jednak oznacza brak przedmiotu postępowania. Tym przedmiotem jest zaś konkretna sprawa, w której organ administracji państwowej jest władny i jednocześnie zobowiązany rozstrzygnąć na podstawie przepisów prawa materialnego o uprawnieniach lub obowiązkach indywidualnego podmiotu. Organ umarza więc postępowanie w sytuacji, gdy brak jest podstaw prawnych lub faktycznych do prowadzenia postępowania administracyjnego i do merytorycznego rozstrzygnięcia sprawy. Na aprobatę zasługuje przyjmowany w orzecznictwie pogląd, wedle którego istota bezprzedmiotowości postępowania polega na nastąpieniu takiego zdarzenia prawnego lub faktycznego, które spowodowało, że przestała istnieć ta szczególna relacja między faktem (sytuacją faktyczną danego podmiotu) a prawem (sytuacją prawną danego podmiotu), z którą prawo łączy obowiązek konkretyzacji normy w postaci wydania decyzji administracyjnej (por. wyrok NSA z dnia 10 maja 2012 r., sygn. akt II GSK 467/11 i wyrok WSA we Wrocławiu z dnia 22 maja 2013 r., sygn. akt IV SA/Wr 48/13). Decyzja o umorzeniu postępowania nie rozstrzyga zatem o materialnoprawnych uprawnieniach i obowiązkach stron i jest równoznaczna z brakiem przesłanek do merytorycznego orzekania co do istoty sprawy. Jej wydanie jest obligatoryjne w przypadku bezprzedmiotowości (por. wyrok WSA w Opolu z dnia 22 lipca 2014 r., sygn. akt II SA/Op 307/14).

W myśl art. 171 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2024 r. poz. 935; dalej: p.p.s.a.) wyrok prawomocny ma powagę rzeczy osądzonej tylko co do tego, co w związku ze skargą stanowiło przedmiot rozstrzygnięcia.

Co do zasady mocą wiążącą i powagą rzeczy osądzonej objęta jest jedynie sentencja wyroku, a nie jej uzasadnienie. Jednakże powaga rzeczy osądzonej rozciąga się również na motywy wyroku w takich granicach, w jakich stanowią one konieczne uzupełnienie

rozstrzygnięcia, niezbędne do określenia jego zakresu. W sytuacji, gdy zachodzi związanie prawomocnym orzeczeniem sądu i ustaleniami faktycznymi, które legły u jego podstaw, niedopuszczalne jest w innej sprawie o innym przedmiocie dokonywanie ustaleń i ocen prawnych sprzecznych z prawomocnie osądzoną sprawą. Rozstrzygnięcie zawarte w prawomocnym orzeczeniu stwarza stan prawny taki, jaki z niego wynika. Sądy rozpoznające między tymi samymi stronami inny spór muszą przyjmować, że dana kwestia prawna kształtuje się tak, jak przyjęto w prawomocnym, wcześniejszym wyroku. Stanowisko przeciwne, uznające możliwość czynienia przez organy administracji publicznej ustaleń sprzecznych z treścią prawomocnego orzeczenia sądu, jest nie do pogodzenia z wypływającą z art. 2 Konstytucji RP zasadą demokratycznego państwa prawnego oraz określoną w art. 7 Konstytucji RP zasadą legalizmu (por. wyrok NSA z dnia 5 lipca 2016 r., I FSK 2081/14).

Stosownie do treści art. 30 ust 1 pkt 6 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. Komisja wydaje decyzję, o której mowa w art. 29 ust. 1 pkt 2-4, min. jeżeli wydanie decyzji reprivatyzacyjnej doprowadziło do skutków rażąco sprzecznych z interesem społecznym lub skutków sprzecznych z celem, dla którego ustanowiono użytkowanie wieczyste, w szczególności do zastosowania uporczywie lub w sposób istotnie utrudniający korzystanie z lokalu w nieruchomości warszawskiej groźby bezprawnej, przemocy wobec osoby lub przemocy innego rodzaju w stosunku do osoby zajmującej ten lokal.

Zgodnie zaś z art. 31a ust. 1 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. osobę fizyczną, która dopuściła się naruszeń, o których mowa w art. 30 ust. 1 pkt 6, polegających na istotnym lub uporczywym utrudnianiu korzystania z lokalu w nieruchomości warszawskiej, Komisja w drodze decyzji może ukarać administracyjną karą pieniężną w wysokości od 1000 do 1 000 000 zł.

Mając powyższe na uwadze, stwierdzić należy, że w sprawie wystąpiły przesłanki do umorzenia niniejszego postępowania rozpoznawczego. Jak już bowiem wskazano w wyroku z dnia 6 sierpnia 2019 r., sygn. akt I SA/Wa 1724/18, decyzja reprivatyzacyjna nie doprowadziła do skutków rażąco sprzecznych z interesem społecznym lub celem, dla którego ustanowiono użytkowanie wieczyste, a w szczególności nie doszło do zastosowania uporczywie lub w sposób istotnie utrudniający korzystanie z lokalu przemocy innego rodzaju w stosunku do osób zajmujących lokale w kamienicy. Ocena ta została zaś podtrzymana przez Naczelny Sąd Administracyjny, który w orzeczeniu z dnia 10 maja 2024 r., sygn. akt I OSK 1602/20, stwierdził, że wydanie decyzji z dnia 24 maja 2007 r. nie doprowadziło do zaistnienia skutków opisanych w art. 30 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 9 marca 2017 r.

Co wymaga podkreślenia, stanowiska te były wiążące dla Komisji na podstawie art. 171 p.p.s.a. Przedmiotowe wyroki są bowiem prawomocne, a zawarte w nich i uprzednio przywołane ustalenia faktyczne oraz prawne legły u podstaw ich wydania. W związku z tym niedopuszczalnym stało się dokonywanie przez jakikolwiek organ administracyjny ustaleń i ocen prawnych sprzecznych z prawomocnie osądzoną sprawą. Rozstrzygnięcia te stworzyły zaś stan prawny, jaki wynika z ich sentencji oraz związanych z nimi uzasadnień. Dlatego też Komisja, prowadząc niniejsze postępowanie, które jest bezpośrednio związaną ze sprawą o sygn. akt KR VIR 8/18 i w którym występuje ta sama strona, musiała przyjmować, że kwestia wystąpienia okoliczności określonych w art. 30 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. kształtuje się tak, jak przyjęto w ww. wyrokach.

Z tego też powodu Komisja była zobligowana uznać, że K A nie dopuścił się ww. naruszeń, a polegających na istotnym lub uporczywym utrudnianiu korzystania z lokalu w nieruchomości warszawskiej.

Zatem w niniejszej sprawie prawomocnie stwierdzono, iż nie zachodzą przesłanki przedmiotowe do nałożenia na stronę kary pieniężnej przewidzianej przez art. 31a ustawy z dnia 9 marca 2017 r. Tego rodzaju stan rzeczy wskazywał zaś jednoznacznie, że wystąpiła bezprzedmiotowość postępowania, albowiem brak jest podstaw prawnych i faktycznych do dalszego prowadzenia postępowania administracyjnego oraz jego merytorycznego rozstrzygnięcia. To zaś uzasadniało wydanie rozstrzygnięcia przewidzianego przez art. 29 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. oraz art. 105 §1 k.p.a. w zw. z art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 9 marca 2017 r.

W tym stanie rzeczy orzeczono jak w sentencji.

Przewodniczący Komisji

Arkadiusz Myrcha

POUCZENIE:

1. Niniejsza decyzja jest ostateczna (art. 10 ust. 4 ustawy z dnia 9 marca 2017 r.). Strona może wnieść skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, ul. Jana Kazimierza 10, 01-248 Warszawa, za pośrednictwem Komisji do spraw reprivatyzacji nieruchomości warszawskich w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji (art. 52 § 1, art. 53 § 1 oraz art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, Dz. U. z 2024 r. poz. 935; dalej: p.p.s.a.). Skarga powinna czynić zadość wymogom określonym w art. 57 p.p.s.a. Do skargi należy dołączyć jej odpisy i odpisy załączników dla doręczenia ich stronom (w tym dla tut. organu), a ponadto jeżeli w Sądzie nie złożono załączników w oryginale po jednym odpisie każdego załącznika do akt sądowych (art. 47 § 1 p.p.s.a.).
2. Zgodnie z art. 57 § 5 k.p.a. termin uważa się za zachowany, jeżeli przed jego upływem pismo zostało:

1) wysłane w formie dokumentu elektronicznego do organu administracji publicznej, a nadawca otrzymał urzędowe poświadczenie odbioru; 2) nadane w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe albo placówce pocztowej operatora świadczącego pocztowe usługi powszechne w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej albo państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym; 3) złożone w polskim urzędzie konsularnym; 4) złożone przez żołnierza w dowództwie jednostki wojskowej; 5) złożone przez członka załogi statku morskiego kapitanowi statku; 6) złożone przez osobę pozbawioną wolności w administracji zakładu karnego.

Zgodnie z art. 71 Prawa pocztowego Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej dokonał wyboru Poczty Polskiej Spółki Akcyjnej z siedzibą w Warszawie jako operatora wyznaczonego do świadczenia usług powszechnych w latach 2016–2025.

3. Wpis od skargi do sądu administracyjnego ma charakter stały i wynosi 200 (dwieście) zł zgodnie z § 2 ust. 3 pkt 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2021 r. poz. 535).

4. W myśl zaś art. 243 § 1 p.p.s.a. stronie może być przyznane – na jej wniosek – prawo pomocy. Wniosek ten wolny jest od opłat sądowych. Wniosek o przyznanie prawa pomocy powinien zawierać oświadczenie strony obejmujące dokładne dane o stanie majątkowym i dochodach, a jeżeli wniosek składa osoba fizyczna, ponadto dokładne dane o stanie rodzinnym oraz oświadczenie strony o niezatrudnieniu lub niepozostawaniu w innym stosunku prawnym z adwokatem, radcą prawnym, doradcą podatkowym lub rzecznikiem patentowym. Wniosek składa się na urzędowym formularzu według ustalonego wzoru (art. 252 § 1 i § 2 p.p.s.a.). Zgodnie zaś z art. 244 § 1 p.p.s.a. prawo pomocy obejmuje zwolnienie od kosztów sądowych oraz ustanowienie adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego.

5. Zgodnie z treścią art. 87 § 1 p.p.s.a. strona może złożyć wniosek o przywrócenie terminu do złożenia skargi na decyzję Komisji. Wniosek ten należy złożyć do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie za pośrednictwem Komisji, w terminie siedmiu dni od czasu ustania przyczyny uchybienia terminu. W piśmie tym należy uprawdopodobnić okoliczności wskazujące na brak winy w uchybieniu terminu. Równocześnie z wnioskiem strona powinna dokonać czynności, której nie dokonała w terminie. Po upływie roku od uchybionego terminu, jego przywrócenie jest dopuszczalne tylko w przypadkach wyjątkowych.

6. W myśl zaś art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. w zw. z art. 49 § 1 k.p.a., strony mogą być zawiadamiane o wszczęciu postępowania, decyzjach i innych czynnościach Komisji poprzez ogłoszenie w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie podmiotowej urzędu obsługującego Ministra Sprawiedliwości. Zawiadomienie albo doręczenie uważa się za dokonane po upływie 7 dni od dnia publicznego ogłoszenia. Z uwagi na to, że doręczenie decyzji następuje w formie publicznego ogłoszenia Komisja informuje, że z treścią decyzji strony mogą zapoznać się w urzędzie zapewniającym obsługę administracyjno-biurową Komisji w dniach i godzinach pracy urzędu.

